Ч. 74 (11.042). Львів, неділя 3. квітня 1927 Poczłowa opłata załacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На передновку.

Львів, 2. квітня 1927,

Він щойно зачався, отой постійний, щорічний гість українського села на весну. Вистане тільки глянути на ті виснажені, бліді, худі лиця людей на селі, щоб усвідомити собі, що таке передновок, вистарчить перейтися щодня раненько перед льокалями корабельних ліній у Львові й інших містах і кинути оком на сотки молодих людей обох полів, що реєструються до виїзду в далекі, незнані краї, щоби зрозуміти нужду й лихоліття нашого села.

Справді — нужда українського села в Галичині не має собі богато подібних у світі. З давніх давен село наше терпіло великі злидні, а що вдавалося йому зводити сяк-так кінці до купи, то тільки завдяки хронічному недоїданню, що стверджували навіть дослідники наших суспільно-економічних відносин не-українці. А що вже говорити про воєнні і ще більше повоєнні часи! Нечуване знищення селянського стану і всього його довголітнього дорібку в часі війни з одного і відома політика теперішніх державців влади на наших землях з другого боку довели до того, що село на Західній Україні зубожіло до нечуваних розмірів і від кількох літ у часі передновку постійно голодує. Це не пуста фраза, а факт, відомий цілому нашому загалові і про це нема причини ширше розводитися.

Голоду на селі не бачать тільки польські державні органи, але лиш тому, що його бачити не хочуть. Розуміється — й не в голові їм яка-небудь допомога голодуючому населенню, як це виявилося найкраще в кількох останніх роках, коли польські адміністраційні чинники не то не причинялися нічим до зменшення нужди й голоду по наших селах, а ще й робили перепони тим українським установам і людям, що розвивали рятункову акцію для голодного села, кермуючись тільки гуманністю і братолюбієм. Ясно, що на ніяку поміч не може рахувати наше село і в цьому році.

Істнуюча у нас влада, оскільки взагалі зацікавиться цією справою, то тільки з уваги на маси безробітних по містах, які можуть бути для неї деколи дуже небезпечні. Їм вона старатиметься помогти чи то відповідними причинками, чи винайденням роботи, чи одним і другим. Але міліонові маси безробітних нуждарів по глухих селах, що безпосередньо нічим не погрожують нашим можновладцям, можуть собі пухнути й гинути з голоду — а з допомогою їм не прийде ніхто. Бо їх не бояться, а тому їх не знають і не звертають на них ніякої уваги.

Економічні відносини по наших селах більше як сумні, просто трагічні. Безземелля і безробіття застрашаючі, а всеж таки нашу землю кольонізується дальше між мазурів, а від сезонової еміграції до Німеччини, що неодному допомогла пережити злидні тяжкого року, наших людей так якби виключено. Положення безвиглядне і просто безвихідне. Так як тепер справи стоять, добра половина сливе кожного українського села голодує. Жаль збирає, коли слухати оповідань про те, скільки то людей на селі, а зокрема дітей, дістає тепер з причини недоїдання т. зв. „курячу сліпоту"...

Помогти тим нещасним по змозі наших сил — наш національний і людський обовязок. Особливо вдячне поле для такої філянтропійної діяльности отвирається перед нашою сільською інтелігенцією і свідомим селянством. В кожнім нашім селі, особливож в горах і на Підгірю, де небезпека голоду справді велика, повинен негайно завязатися допомоговий комітет, що заопікувавсяб найбільше потребуючими, а передовсім тими, які боролися з маревом голоду вже в зимі. На ту ціль слід оподаткувати натураліями чи грішми всі засібніші елементи села, що можуть спокійно видержати до найближчих жнив. Де загроза голоду більша, там слід звернутися по поміч до ширших кругів. На всякий випадок допомогу голодуючим треба дати скоро, негайно.

Від ініціятиви й енергії наших тямучих громадян на місцях залежатиме в першій мірі, чи і наскільки ми зуміємо зменшити грозу голоду по наших селах і скільки людей зможемо вирвати з кіхтів голодових терпінь і мук, а навіть смерти.

(Ім.)

Рекапітуляція.

„Компромісовий" проєкт зміни виборчої ординації до сойму.

Загально пануючою є думка про крайну нездарність теперішнього польського сойму, про відсутність його ініціятиви в основних питаннях громадського життя, про недостачу його помисловости. Тільки в одному напрямку, як ми вже не-раз зазначували, здобувалися польські соймові групи на живу активність, поспішну ініціятиву і вибуялу помисловість, а саме: в напрямку „законного" погноблення непольських народів. Тут мали ми нагоду обсервувати дійсну вакханалію помислів і тонкої „юридичної" ерудиції. Продовженням цеї рідкої для інтелектуального рівня теперішного сойму помисловости, а одночасно кульмінаційною точкою незрівнаної ерудиції — поруч проєктів самоврядних законів — є висувана від року зміна виборчої ординації до сойму.

Досі була вона журливою болячкою чотирьох центроправих партій: ЗЛН, ХН, ХД і „Пяста". В цьому гармонійному квартеті недоставало „найдемократичнішого" хвоста польської реакції: народової партії робітничої. Коли кажемо: недоставало, то не значить це, що вона протиставилася наміченій зміні в імя демократичних принципів або що найменше намагалася притупити гостроту антидемократичного вістря реакційних „реформаторів". Ні, вона в кожному випадку, при кожній нагоді і в кожній справі приєднувалася до реакційного „реформаторства", тільки зогляду на свою помислову бідність — не виступала з власним проєктом. Такий знаменитий тренер, як пос. Гломбінський, витресував навіть таких умових медведів, як енперівці, чого доказом внесений 31. березня ц. р. пос. Попелем „компромісовий" проєкт зміни виборчої реформи до сойму. Виступаючи з „оригінальним" проєктом, енперівці намагаються не лише здійснити його в „законодатній" дорозі, але і на його плятформі довести до повного і беззастережного порозуміння всіх польських партій. „Компромісовий" проєкт є рекапітуляцією всіх дотеперішніх помислів, вимірених проти непольських народів.

Перш усього в загальному базує він розподіл мандатів між поодинокі полоси сучасної Польщі на кількости фактично відданих голосів при останніх виборах до сойму в р. 1922. Це є загальна основа „компромісового" проєкту, яка становить передумову збільшення кількости мандатів із центральних і західних округ Польщі коштом східної полоси. Неучасть галицьких українців у виборах 1922 р., спричинена п р а в н о ю неприналежністю Сх. Галичини до Польщі в тому часі (перед рішенням Ради Амбасадорів), дає польській реакції і вилинялій демократії „арґумент" за зменшенням кількости мандатів з українсько-білоруської території. На безправному акті (бож розписання виборів в 1922 р. було нічим іншим, тільки безправним актом) з 1922. р. польські державці будують нове безправство, утворюючи цілий ланцюг незаконности і беззаконности.

Зайвим було би говорити про рівень громадянської зрілости українських мас, особливо у Сх. Галичині. З повним правом можна твердити, що той рівень є далеко вищий, як в корінній Польщі, особливо в центральній, чого доказом громадна участь українських виборців у перших і других виборах загального голосування до австрійського парляменту. Відсоток голосуючих у Сх. Галичині був тоді без порівнання вищий, як у Зах. Галичині, а один з найвищих у цілій Австрії. Коли отже польські помисловці і промисловці висувають „арґумент" за зменшенням кількости мандатів з української території в тій площині, що ніби то українське населення (на основі виборчої активности з 1922 р.) є п а с и в н е, то це ніщо інше, тільки нікчемна інсинуація, якої завданням створить притоку до явного розбишацтва над українським народом.

Розуміється, не менше дивно, чому мірилом політичної зрілости й активности мають бути якраз соймові вибори в Польщі, недавно

Комунікат

Президії Українського Національно-Демократичного Обєднання в справі неформально переведених зборів Народньої Орґанізації міста Львова, відбутих дня 27. березня 1927 р.

Президія Народнього Комітету УНДО,

1) Уневажнює ухвали приняті на Загальних Зборах Народньої Орґанізації Українців м. Львова, відбутих дня 27. березня ц. р. в год. 10. у малій салі тов. ім. Лисенка у Львові, а також уневажнює вибір голови та інших членів Ради Народньої Орґанізації — а то тому, що у згаданих зборах брали участь нечлени УНДО і до Ради Орґанізації ввійшли також особи, що не є членами УНДО;

2) Припинює дальшу діяльність теперішньої Народньої Орґанізації м. Львова;

3) Повідомляє рівночасно партійних членів Народньої Орґанізації Українців міста Львова, що в найближчому часі скличе Загальні Збори тієї орґанізації згідно з постановами орґанізаційного статуту, принятого дня 19. листопада 1927.

Львів, дня 30. березня 1927 р.

ЗА ПРЕЗИДІЮ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УНДО:

Д-р Дмитро Левицький, голова. *Вол. Целевич,* гол. секретар.

Комунікат

у справі уличних демонстрацій з дня 25. і 27. березня.

Президія Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання заявляє, що репрезентована нею політична партія не має нічого спільного з вуличними демонстраціями під чехословацьким конзулятом у Львові в днях 25. і 27. березня ц. р. і їх осуджує:

ЗА ПРЕЗИДІЮ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УНДО:

Д-р Дмитро Левицький, Volод. Целевич, голова. гол. секретар.

Заява.

Згідно з вирішенням Президії Центрального Комітету УНДО з дня 30. березня ц. р., яким уневажнено й розвязано вибрану на останніх Загальних Зборах Раду Народньої Орґанізації Українців м. Львова, складаю отсим наділений мені тими Зборами мандат голови до рук Президії ЦК. УНДО.

У Львові, дня 31. березня 1927.

Амброз Березовський

Red. czas. „Dilo" Pr. 136/27. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 69 (11037) z dnia 29. marca 1927 r. pod tytułem: 1) „Ukrajinśke wiete u Paryżi" w ustępie a) między słowami „u Paryżi" a „k...kaia", b) między słowami „o e zai" a słowami „...ewnyj", 2) „Proty polityky nnitu" wraz z podtytułem w całości zawierają ad 1) i 2) znamiona zbrodni z § 65a u. k. a zatem zarządzona przez Prokuraturę d. 28. marca 1927 i w tym dniu wykonana konfiskata jest usprawiedliwiona i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedz. redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. — Lwów, 29. marca 1927. — Igwer

Red. czas. „Dilo" we Lwowie, Pr. 133/27. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Dilo" Nr. 70 (11.038) z dnia 30. marca 1927 pod tytułem: „Zamotełyczen a" w ustępach a) między słowami „polityky" a „Na zai", b) od słów „szczo n... Ukraini" do końca artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65a u. k., uznał konfiskatę w dniu 29. marca 1927 roku dokonaną za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. n. — Lwów, dnia 30. marca 1927 r.

Kohman

реставрованої і хоробливо розбуханої чужонаціональними територіями, Польщі, яка під кожним оглядом все ще находиться в постійному пливкому стані. Польські помисловці твердять, що ніби то українське населення не вміє користуватися своїми правами. Коли так, то пощо зменшувати кількість мандатів? — Навпаки, краще ще додати, бо населення й так у свойому недорозвитку не скористає з „накиненої“ йому повноти прав, польська „зріла“ меншість здобуде велике число мандатів на українсько-білоруській території, а польські державці здобудуть нові аргументи проти українців: 1) що українці розпоряджають всякими правами аж вище вух, але є такі темні, що не вміють ними користуватися і 2) що українсько-білоруська область у справді мішаною і перемішаною територією, належною Польщі по всім божим і людським правам, коли на ній поляки вибирають більшість або поважну меншість своїх послів.

Очевидячки, що так не є. І тому то польські державці продумують над таким крайним обезправненням українського народу, як в справі зміни виборчої ординації, так і в справі самоврядного законодавства, щоби вимковими постановами не допустити до вияви політичної зрілости українського народу.

Поклавши в основу наміреної зміни виборчої ординації до сойму кількість фактично відданих в р. 1922 голосів, „компромісовий“ проєкт „демократичних“ хвостів польської реакції означує загальну кількість мандатів до сойму на 420 (замість 444) і переводить їх розподіл, признаючи на центральну і західну полосу сучасної Польщі (себто в польському розумінні: на корінну Польщу), 280 мандатів, а на східну полосу, на всю українсько-білоруську територію 60 мандатів. Одночасно на державний список, з якого головно користають великі партії (себ-то в даному випадку виключно польські), призначується 80 мандатів. В досі обовязуючій виборчій ординації подарунок для великих головно польських партій висловлювався 72 мандатами на 444, а тепер мав би висловлюватися 80 мандатами на 420. Іншими словами: дотеперішній подарунок для великих партій виносив 16·2 проц. загального числа мандатів, а тепер мав би виносити 19 проц. Право користати з державного списка малиб ті партії чи політичні групи, що переведуть своїх послів в чотирьох виборчих округах. Коли до того додати, що виборчі округи на українсько-білоруській території малиб бути побільшені (шляхом обєднання кількох виборчих округів в один), то з товстого стола державного списка нічого неперепалоб непольським народам. У найкращому випадку з 80 мандатів державного списка моглиб може 1—2 мандати одержати українці, або 2—4 мандати всі національні меншости, виставляючи спільний список. Таким чином з невеличкими відмінами майже всі мандати з центр. і західної Польщі, а також всі мандати з вибору і державного списка припалиб полякам. Можна рахувати, що німці і жиди з корінної Польщі (з вибору, а всі „національні меншости“ з державного списка) в найліпшому разі моглиб здобути 20 мандатів з 340, призначених для корінної Польщі і для державного списка. До того требаб додати польські мандати з українсько-білоруської території, які мають бути окремо забезпечені шляхом обєднання виборчих округ на сході і союзу виборчих списків. Досі східна група, а саме воєвідства: львівське, станиславівське, тернопільське, волинське, поліське, новгородське і виленське (без білостоцького, заселеного в части українцями — на Холмщині, Підляшу і Лемківщині) мала кругло 120 мандатів. Тепер призначується їй кругло 60, отже на 50 процент зменшується кількість мандатів, тоді як загальне число мандатів зменшується лише на 4·6 процент. Отже 17 міліонів населення центральної і західної Польщі має мати кругло 340 мандатів, 10 міліонів населення українсько-білоруської території (на основі перепису з 1921 року) кругло 60 мандатів. Там один мандат припадав би на 50 тисяч населення, а тут на 166 тисяч населення. Іншими словами: польський хлоп з пісковатої Келеччини чи Радомишини є більше як втроє „вартніший“ від українського селянина з Поділля чи Волині.

Та, як згадано, поляки „забезпечують собі“ ще й спору пайку мандатів зі східної групи. Коли мати на увазі, що крайні західні повіти львівського воєвідства є польські (округи: 46 і 47), як також округи: 50 і 63 (Львів і Вильно) та що участь у виборах 1922 р. не становить тут передумови до зменшення мандатів, то зменшення мандатів не торкнеться цих округ, які по обовязуючій виборчій ординації вибирають 22 послів. Припускаючи, що з 22 мандатів ці округи зійдуть на 20, то в дійсности вся українсько-білоруська територія (з чого Лемківщину, Холмщину, Підляша й Білосточчину вже зразу втоплено в польському морі) вибиралаб в дійсности тільки 40 послів. З цеї загальної кількости поляки „забезпечують собі“ *minimum* третину, отже для українців, білорусинів і жидів (не рахуючи русских, литовців, німців і чехів) випалоб яких 26 мандатів. Правдоподібно з того одержалиб українці менш більш половину (13 мандатів), а другою половиною поділилисьби білорусини і жиди.

Таким чином 55% польського населення сучасної Польщі розпоряджалиб якими 370—374 послами, а 45% „чужоплемінців“ менш-більш 46—50 мандатами.

І все це булоб „в згоді“ з конституцією, лібералізмом, демократизмом, толеранцією і чим хочете. Так у світлі енперівської рекапітуляції представляється „компромісовий“ проєкт зміни виборчої ординації до сойму. Якшо цей „компроміс“ не переміниться у збиточно-жартівливий „*prima aprilis*“, то стане засудом смерти для всіх „національних меншостей“ під Польщею.

Ф. Ф.

Український Церковний Зїзд.

Комунікати Організаційного Комітету.

І. Подається до загального відома, що ініціятивна група Українського Православно-Церковного Зїзду, згуртована досі при редакції журналу „На Варті“, передала від сьогодня всю справу підготовки та скликання того Зїзду виборному Організаційному Комітетові, складеному з представників ріжних повітів, заселених українською православною людністю. Членами Організаційного Комітету обрані: д-р Арсен Річинський та Петро Каркушевський (Володимир), Дмитро Романенко та Платон Доманицький (Ковель), Іван Власовський, Іван Бондарук і Лаврін Арцабка (Луцьк), Антін Кентжинський, Степан Семенюк і Данило Ковпаненко (Рівне), Федір Тихоневич (Здолбунів), Федір Назарчук (Дубно), Іван Янович і Микола Маршвюк (Кременець), Микола Шугаєвський (Острів), Павло Артемюк і І. Соловій (Бересть). Повіти: Костопіль, Сарни, Столин, Кобрин, Камінь-Каширський, Любомль, Горохів та інші з українським населенням повинні негайно визначити також одного чи двох представників до Організаційного Комітету для оповіщення людности та організованої підготовки Українського Церковного Зїзду на місцях. Членам Організаційного Комітету ставиться в обовязок: виробити спільний плян підготовки всього українського населення Волині й Полісся до Українського Церковного Зїзду і перевести цей плян у життя на місцях, установлюючи живий контакт з населенням свого повіту та подаючи йому всі інформації в цій справі. Всю переписку в справі Українського Церковного Зїзду направляти на адресу д-ра Річинського, м. Володимир, а гроші висилати на імя Бондарука Івана, м. Луцьк, Ягайлонська 93, Украінбанк.

II. Повідомляємо, що вся організаційна праця для підготовки Українського Церковного Зїзду належить виключно до Організаційного Комітету, який переводить її згідно з виробленим одностайним пляном та уділяє всіх інформацій громадянству (для того власне кожний повіт має своїх представників в Організаційному Комітеті). Через те всякі сепаратні спроби окремих осіб чи організацій провадити поза Організаційним Комітетом будьяку акцію для переведення своїх цілей, або для надання Зїздові іншого характеру вважатимуться виступами ворожими для українського народу і православної церкви. Зокрема Організаційний Комітет зазначує, що заклик Філії Українського Центрального Комітету у Хшанові, розісланий разом з проєктом внеску про відокремлення української православної церкви в Польщі від сучасного епископату й варшавської митрополії, як опанованих росіянами й ворожих нашому народові, розповсюджено самочинно, без ніякого порозуміння ані з ініціятивною групою, ані з Організаційним Комітетом. Через те, не обговорюючи тої справи по суті, перестерігаємо одначе наше громадянство — не виступати сепаратно без порозуміння з Організаційним Комітетом, аби не давати ворогам українського народу можливости в тойже спосіб провокувати Український Центральний Зїзд, сіяти в громадянстві заколот і анархію та вороже настроювати владу духовну й цивільну проти українського церковного руху. Закликаємо громадянство надалі дотримуватися вказівок тільки Організаційного Комітету та його членів по окремих повітах.

Президія Організаційного Комітету:
Д-р Річинський, *Ів. Бондарук,* *Ів. Власовський,*
Луцьк, 29. березня 1927.

Справа Володимирського собору.

Як відомо з преси, під натиском „Русского Народнаго Обєдинєнія“ митрополит Діонізій вирішив відібрати від українців православний собор у Володимирі на Волині, де вже три роки богослуження відбувалися українською мовою, і передати його москвофілам. Зпочатку мав особисто приїхати навіть заступник митрополита, архиєп. Теодозій, на цю урочистість, але довідавшися про рішучий настрій української парафії у Володимирі та про неминучі ексцеси, які повстали би на першу спробу такої „передачі“ української святині москалям, він зрезиґнував з того наміру. Натомість новопризначений настоятель собору, свящ. Боришкевич, якого роздобули собі москалі, вирішив перевести цю справу на свою власну руку. Не маючи жадних інструкцій вищої церковної влади, він у суботу 26. березня скликав до себе весь місцевий виділ „Русскаго Народнаго Обєдинєнія“ на чолі з п. Зубовичем і уповноваженим РНО. Комаревичем. По спільній нараді з ними закликав польську поліцію до собору і тоді щойно розпочав замість української — першу словянсько-російську відправу всенічної. І перед відправою і після неї парафіяне рішучо протестували, але це не помогло, бо переміг наказ представника РНО., Комаревича. Так і пройшла ця всенічна з поліціянтами і шподовиками. А на другий день, 27. III., мала відбутися перша словянська літургія. Одначе на вістку про провокацію о. Боришкевича зійшлася ціла парафія і заняла таку рішучу позицію, що на цей раз сам Боришкевич злякався ексцесів і змінив постанову, визначивши знов українську Службу Божу, але додав, тільки на цей раз. Не помогли йому й поліціянти, а росіяне поховалися, як миші: наробили заколоту, а самі повтікали. Про всю цю московську провокацію з відбиранням собору від українців та про заколот, внесений о. Боришкевичем, складено акт, який вислано центральній владі духовній і цивільній. Копію цього акту залучаю. Зміст його такий:

Акт. У Володимирі, 27. березня 1927 р. ми, нижче підписані: настоятель правосл. собору у Володимирі, прот. Юрій Боришкевич, церковний староста Хризантій Озеров і уповноважені від соборної парафії Яків Залуський і д-р Арсен Річинський склали цей акт на підтвердження слідуючого: 1) В суботу, 26. березня в 7. год. веч. у Володимирському соборі, не зважаючи на протести зібраних парафіян, відслужено всенічну відправу мовою словянською перший раз з наказу о. Боришкевича в присутности функціонарів державної поліції, які вступили в собор безчи з відома настоятеля собору о. Боришкевича. Відправа пройшла спокійно, але по закінченню її численний збір народу заявив о. Боришкевичеві протест проти насильного скасування в соборі українського богослуження. 2) В неділю, 27. березня наст. о. Боришкевич визначив три літургії: ранню в соборі українську, пізню в соборі словянську і в церкві св. Миколая українську. Обі українські літургії відбулися без ніяких перешкод; натомість перед початком словянської велика маса народу рішучо запротестувала перед наст. о. Боришкевичем, який з огляду на виразний настрій зібраних уступив і розпорядився служити пізню літургію в соборі також по українськи; після того богослуження відбулося цілком спокійно. По закінченню відправи велика маса народу склала наст. о. Боришкевичеві публичну подяку за Службу українську. При тому було чути також протести противників українського богослуження, які стояли здалека невеличкою групою до 20 душ. Правдивість цих подій стверджуємо власноручними підписами. Наст. о. Боришкевич (од підписання цього відмовився аж до одержання на це дозволу від архиєпископа Феодосія). Церковний староста Хризант Озеров. — Уповажнені від парафіян: д-р Арсен Річинський, Яків Залуський.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Повчаючі збори.

Подвиги „безпартійних“ кінчаться.

З початком цього тижня скликали незвичайно „рухливі“ тепер політики з „Ради“ довірочну нараду самих вибраних, найпевніших і найвідданіших їм членів Народньої Організації міста Львова з городецької дільниці та почали їм викладати про неминучу потребу безпартійности Нар. Організації. Довго обґрунтовував ідеольоґ „безпартійности“ з „Ради“ Л. Петрушевич „безпрограмову програму“, якою малаб кермуватися Нар. Організація в будуччині під його і його спільників „ідеольоґічним“ проводом і напевно думав, що всіх слухачів своєю двогодинною „блискучою“ бесідою так і загіпнотизував. Думали також само і всі його вірні преторіяни з „безпартійної“ „Ради“, що нікого „ненадійного“ не тільки на нараду не запросили, але якщо хтось з такої категорії прийшов, то його до салі нарад не впускали. Та не зважаючи на все те, дуже розчарувалися.

Впровадивши за час свого недовгого „гуляння“ в організації всякі політично найбільше ріжношерстні елементи до неї, вони всеж думали збити з них неабиякий політичний капітал для себе під плащиком своєїноторійно знаної „безпартійности“. Дискусія над рефератом розбила всі їхні надії та розвіяла мрії. Вже перший з дискутантів недвозначно заявив, що як комуніст уважає співпрацю зі своїми ворогами націоналістами в одній організації недоцільною і що робітники українці при всяких виборах чи до громадських рад чи до сойму голосуватимуть не на українських націоналістів, а виключно на польських або жидівських соціялістичних кандидатів.

Другий з черги учасник дискусії поставив справу ще краще, заявляючи, що для комуніста-робітника нація в „буржуазному“ розумінні не істнує, а натомість істнують для нього кляси. Націоналістичні партії і взагалі всі націоналісти партійні чи непартійні є ворогами робітничої кляси, а тому робітникам, що бориться за соціяльне визволення, з ними не подорозі.

Третій з черги промовляючий інтернаціоналіст заявив, що як колись через недостачу клясової свідомости боровся в рядах „буржуазійної“ Української Галицької Армії за „капіталістичну“ Україну, так тепер буде боротися з українськими „буржуями“, що виступають проти комуністичної України.

Ще інший промовець, теж інтернаціоналіст, осудив усяку спільну роботу робітників з націоналістами. Після того молодий студент-націоналіст висказав своє обурення з приводу такого вузько-клясового ставлення загально-національної справи сторонниками інтернаціонального табору і ствердив, що українці-націоналісти самі поведуть акцію за здійснення найвищого ідеалу нації.

Потім виступив член Центрального Комітету УНДО п. Галібей, ремісник, що живе з праці рук. Він подякував речникам інтернаціоналізму за щире і ясне поставлення справи і заявив, що щирого й отвертого ворога шанує; зате мусить напятнувати безвідповідальну роботу групи „фальшшпілерів“, які крутими стежками під плащиком безпартійности намагаються

спровадити ваш нарід на манівці дезорганізації і моральної деправації.

Нежданий удар зі сторони саме тих людей, яких пани з „Ради“ руками й ногами тягнули до співпраці в Організації українців м. Львова, оголомшив їх так, що у відповідь не здобулися ні на одно слово в обороні своєї тези — безпартійности Організації. Поважним міщанам і робітникам, що були на цих сходинах, отворилися очі на правдиві ціли непочитальної роботи панів з „Ради“. Добре, що це раз сталося. Тепер на черзі виелімінувати ці безвідповідальні елементи з рядів Народньої Організації раз на все.

Передречинцеве звільнювання вязнів з тюрми.

(На марґінесі розпор. през. Р. П. з 19/1 1927 ч-р 5. поз. 25).

Ціла армія вязнів, а серед них прямо зворотне число політичних вязнів карається під цю пору у польських тюрмах. Згідно зі статистикою С. Семполовської за одну лише весну 1925 року в часі мира і спокою арештовано у трьох східних воєвідствах аж 3200 українських та білоруських селян. Від 1. червня 1925 до 1. червня 1926 суди осудили 2431 осіб, обвинувачених за політичні проступки, а в тому самому часі арештовано нових 6757 осіб.

По словам *Lex-a* *) 9198 вязнів з року на рік це число населення цілого столичного міста польських арештантів, яким належалоб дати окрему виборчу курію, щоб висланники їх з кайданами на руках, під ескортою поліцаїв і без права забирати голос сиділи в польському парляменті як живе обвинувачення міністрів.

Тож не диво, що з переворотом в траві минулого року піднявся з усіх сторін формальний крик за амнестією бодай політичних вязнів — тих духових побратимів колишніх терновим вінком укоронованих „бандитів“ Даніловського. Одначе ані відкритий лист С. Семполовської, ані домагання національних меншин і декотрих лівих партій у соймі, ані голоси, лунаючі з теренів приязної Франції, не зуміли спонукати компетентних чинників до великодушного жесту. Амнестії не видано.

Зате появилися чутки, що вязні зможуть самі старатись індивідуально за амнестією, а власти у поодиноких випадках, заслугуючих на прихильне поладнання, будуть приноровлювати ласку, без окремого закону.

Серед тої суматохи і непевности появився розпорядок президента РПП. з дня 19. січня 1927 Д. з. Ч. 5 поз. 25. під заголовком: „Про передтермінове звільнювання осіб, відбуваючих кару позбавлення свободи“ — з важністю від 1. лютого 1927.

До цього розпорядку видав міністр справедливости виконавчий розпорядок з дня 29/1. 1927 Д. з. Ч. 7 поз. 53. З хвилиною появи тих розпорядків пішла чутка навіть серед юристів, які не мали змоги основно тих нових приписів перестудіювати, що є це своєрідна амнестія. Погляд зовсім хибний. Це не є амнестія. Останній амнестійний закон видано в Польщі дня 6. липня 1923 з приводу признання Радою Амбасадорів східних границь. Тодішня амнестія, з якої вилучено зовсім цілий ряд проступків, була дуже обмежена як річево так і часово, а сам закон про цю так скупу амнестію стрінувся тоді з острою критикою серед усіх сфер громадянства. Зрештою амнестійний закон відноситься лише до деяких нечисленних проступків, поповнених до дня 30. березня 1923. Від того часу амнестії не було і нема.

Натомість розпор. през. РП. з 19/1 1927 не то що не є ніякою амнестією, але надто не приносить нічого нового. Він касує дотеперішні законні приписи про вчасніше звільнювання вязнів і реформує їх просто на некористь вязнів (*reformatio in peius*). До появи того розпорядку обовязував припис арт. 4. закону з 16. березня 1920 р. Д. з. Ч. 26 поз. 158.

Згідно з тим арт. 4. можна було засуджених на довшу кару позбавлення свобод и звільнити за їхньою згодою з тюрми, якщо відбули дві третини наложеної на них кари і добре поводилися.

Конкретний приклад: вязня, який просидів у слідчій тюрмі 1 рік, засуджує суд на 3 роки вязниці, при чому враховується йому до кари цей рік слідчої вязниці так, що остає йому ще до відбуття 2 роки наложеної кари.

По думці того артик. 4 зак. з 1920 р міг цей вязень — якщо не було інших законних перешкод — по відбутті ще 1 року вязниці від дня вироку — осягнути звільнення з тюрми, бо рік зарахованого слідчого арешту і рік відбутої кари по вирові становили ²/₃ наложеної кари. — Оставшу ¹/₃ тобто цілий один рік можна було йому подарувати.

Новий розпорядок з 19. I. 1927 року ухилює цей арт. 4. закону з 16. III. 1920 року — а постановляє у свойому арт. 1. так:

„Засуджені на кару позбавлення свободи можуть бути передтермінове звільнені, якщо відбули вже ²/₃ (дві третини), найменше однак шість місяців виміреної кари і через той час вели себе добре. Засуджені на досмертну вязницю, можуть бути звільнені, як що відбули 15 літ.

До кари виміреної і до кари відбутої не враховується зачисленого на рахунок кари, превенційного арешту, ані дарованої частини кари“.

Цей останній додаток є зміною дотеперішнього припису закону на гірше.

Повищий конкретний приклад по приноровленні нього нового припису вийде дещо інакше, тобто вязень вийде на тому гірше. — Тепер у подібному випадку цей відбутий і врахований до кари рік слідчої тюрми не буде входити в гру при обраховуванні двох третин. Ті дві третини обрахується з оставших 2 років і будуть вони виносити у нашому прикладі 16 місяців, так що по відбутті цього часу, вязневі подарується не 1 рік як досі, а вже тільки 8 місяців.

Сам розпорядок про передречинцеве (в ориґ. передтермінове) звільнювання вязнів з тюрми є коротенький — ледви на 8 (вісім) артикулів.

Крім вище вже наведеної тези постановляє розпорядок, що таке передречинцеве звільнення заряджує і відкликує міністер справедливости, який може однак отсе своє право в цілости або в части переказати прокураторам. Від децизії в справах передречинцевого звільнення нема ніякого правного засобу. На випадок відмови звільнення може вязень зголосити поновне прохання, однак не скорше аж по упливі 6 (шістьох) місяців від дати зголошення попередного прохання. — І ще один дуже цікавий припис находимо у тому розпорядку. Поліційна влада може зарядити тимчасове притримання (іншими словами приарештування) передречинцево звільненого з поважних огляді в публичної безпеки — зобовязана однак зажадати зараз децизії щодо відклику звільнення.

Стільки сам розпорядок президента. Затеж розпорядок міністра справедливости, виданий дня 29. січня 1927 року Д. З. Ч. 7. поз. 53 в справі виконання вище наведеного розпорядку президента містить подрібні постанови про те, хто і які справи остаточно рішає, хто, де і коли може вносити прохання, та яке у тих справах поступовання.

1. Хто остаточно рішає?

Міністр справедливости рішає про передтермінове звільнення вязнів, засуджених на досмертну вязницю або на кару понад 6 літ. Тут належать і такі справи, в яких замість кари понад 6 літ вимірено кару нижче 6 літ, а то наслідком акту ласки. Міністр справедливости рішає теж про передречинцеве звільнення вязнів, покараних за проступки передбачені у §§ 58—61 (головна зрада), у §§ 65, 66 (занорушення публичного спокою) 67 (шпіонажа), 68—80 (бунт,ворохобня і тяжчі випадки публичного насильства) карного закону з 1852 року у арт. I. і II. закону з 17. XII. 1862 і у зак. з 27. V. 1885 (зак. динамітовий) а врешті в законі з 23. V. 1923 року Ч. 61 (про загальний обовязок військової служби).

Крім вище наведених випадків рішає ще міністер про передтермінове звільнення і у таких поодиноких справах, де собі це сам застеріг. В усіх інших випадках поза тим рішають прокуратори при апеляційних судах — як також і у таких випадках застережених міністрові, у яких міністр їх окремо до того управнить. Властивим прокуратором є прокуратор того апеляційного суду, в якого окрузі є суд, що видав вирок у даній справі як I. інстанція. Відкликати звільнення може лише та влада, яка зарядила звільнення.

2. Хто, де і коли може вносити прохання?

Передречинцеве звільнення може наступити або з уряду, навіть без згоди засудженого, або на прохання.

Прохання може внести сам засуджений, його оборонець або повновласник, а також особи близькі, як подруга, рідні і посвоячені у лінії асцедентів і десцендентів брати чи сестри, законні заступники (опікуни, куратори) і виховавці.

Навіть інші, крім вище наведених осіб, можуть вносити прохання за передречинцеве звільнення вязнів, одначе прохання тих неуправнених інших осіб можуть становити лишень причину до розгляду справи з уряду.

Прохання можна вносити устно, до протоколу на письмі до управи вязниці, де вязень сидить. Можна теж таке прохання спрямувати до кожного прокураторського уряду. Дуже важною справою є добре обрахувати час, коли прохання може бути внесене. Передчасно внесене прохання і з того приводу відкинене може у деяких випадках позбавити вязня взагалі усякого передречинцевого звільнення а то в звязку з вище вже наведеною постановою розпорядку президента, що перед упливом 6 місяців від зголошення першого не можна внести поновного прохання.

Прохання можна зголосити і представити до децизії вже в останніх 15 (пятнацяти) днях тих двох третин кари, якщо вони не переходять одного року. В інших випадках—тобто, якщо ті дві третини кари переходять один рік, можна зголосити прохання в останніх 30 (трийцяти) днях цього періоду.

3. Поступовання (процедура).

Подання на передречинцеве звільнення заопінює управа вязниці, де вязень сидить. До тоїж управи спрямовується також усі прохання, зголошені у прокураторських урядах. Управа вязниці веде в тій цілі потрібні доходження, провірює, як поводився вязень, які його особисті відносини, попередні кари, здібність заробітку, можливість удержання його у місцевости, куди має намір удатися та інші обставини, які казалиб сподіватись або виключали побоювання злого ведення звільненого засудження у будучині.

Якщо прохання зголошене перед речинцем, тобто скорше чим у останніх 15-ти зглядно 30-ти днях періоду двох третин кари — управа вязниці повідомить про те петента і коли він прохання не відкличе — буде воно представлене прокураторові.

Тільки нове прохання зголошене перед упливом 6 місяців від зголошення первісного відкиненого прохання — управа вязниці сама відкидає, але проти цього прислугує петентові зажалення — дарма що лише дорогою службового надзору. Те саме станеться з проханням неуправнених осіб, якщо воно не дає причини до поступовання з уряду. Управа вязниці представляє позатим усі прохання зі своєю опінією прокураторові при суді окружному, що видав вирок I. інст.

Прокуратор цей відкидає прохання передчасно внесене — або внесене неуправненою особою, а прокуратор не бачить причини розглядати справу з уряду. Проти цеї децизії нема правного засобу.

В інших випадках прокуратор суду окружного по евентуальних дальших доходженнях предкладає справу з своєю опінією прокураторові при апеляційному суді. Цей останній відкидає прохання, якщо вважає його передчасним або якщо внесла його неуправнена особа, а він не бачить причини розглянути справу з уряду. Проти цього теж нема рекурсу. В інших випадках, відповідно до справи, або прокуратор децидує про звільнення або представляє справу зі своєю опінією міністрові справедливости.

Децизія, відмовляюча звільнення, повинна подати речинець, перед яким не можна зголосити поновного прохання. І тут важне, хто саме вносив це прохання якому відмовлено, бо відмова прохання вязня, його оборонця або повновласника спричинює такий наслідок, щодо прохання усіх осіб. Натомість відмова проханню іншої особи спричинює цей наслідок що

*) „*Glos Prawa*“ стор. 420 ч-р 10—11 з р. 1926

до прохань усіх інших осіб за винятком прохання самого вязня, його оборонця або зовновласника.

Управа вязниці виконує децизію про звільнення негайно. Однак ще в останній хвилині може вона звернути звільненого до вязниці, якщо зайдуть або виявляться такі обставини, що моглиб спричинити відмову звільнення. Управа представить тоді справу до поновної децизії тою самою дорогою. Випускаючи такого вязня — управа повідомляє про звільнення постерунок (комісаріят) поліції дотичної місцевости, до якої звільнений відходить.

Кожний прокуратор, що довідається про лихе поведення звільненого, або про тимчасове притримання звільненого поліцією — повідомить про те властивого прокуратора при апеляційному суді, який видасть децизію зглядно представить справу міністрові. Якщо поліція притримала звільненого, то прокуратор при суді окружному може ще перед предложенням справи апеляційному прокураторові зарядити, щоби притриманого випустити на волю. Це всі благодати того нового розпорядку. Вони наводять доволі невеселі рефлексії.

Лишаємо на боці питання, чи це згідне з буквою і духом конституції, що закон, ухвалений соймом, змінюється на гірше звичайним розпорядком, хочби виданим на основі знаних повновластей. Поза тим при приміненню постанов цього розпорядку суди не мають ніякої інгеренції. Рішає тут лишень адміністративна влада, прокуратори і міністр. Є це один з тих напрямів вязнично-адміністраційної політики, щоби в ряди-годи деяких вязнів навіть проти їх волі усунути з вязниці, якщо треба місця для нових арештантів або якщо слід зменшити кошти адміністрації. Прокуратори і міністр рішають ті справи безапеляційно — нащо, очевидно, нема рекурсу. — А рішають майже виключно на основі опінії управи вязниць. Ті управи, хочби були обсаджені навіть найгарнішими людьми — будуть у переважаючій кількости полягати на свідоцтвах звичайних вязничних дозорців і тут насувається багато можливостей сумнівної вартости, оскільки йде мова про обєктивність та спромогу відповідно скваліфікувати добре чи зле поведення політичного вязня, людини образованої, що в ряди-годи протестує проти якихсь переслідувань чи надужить того чи иншого дозорця.

Дорога інстанцій, яку мусить переходити прохання вязня, є така довга, що заки в справі, що застережена міністрові, прийде децизія звільнення — вязень відбуде решту кари, якщо ця решта виносить кілька місяців.

Вкінці звільнений вязень буде відданий на ласку і неласку першого-ліпшого постерункового поліції у своїй місцевости. Поліційний жовнір буде виключним цензором при оцінці поведінки звільненого. Добре чи зле поведення є взагалі поняттям дуже зглядним, тим більше, коли подумаємо, хто його має оцінювати.

Коли поліцай рішить, що звільнений не добре ведеться — має право звільненого з місця заарештувати. Правда, він має реляціонувати про те дорогою всіх інстанцій аж до тої, яка видала децизію про звільнення. Та заки наспіє рішення у справі, застереженій міністрові про те, що поліцай помилився та що належить вязня випустити на волю — то вязень за той час може відбути цілу решту своєї кари, бо не все скористає прокуратор при окружному суді зі свого права по думці § 17. уст. 2. виконного розпорядку випустити приарештованого на волю. Постанови цього розпорядку є, як бачимо, свого роду ласкою — однак ласка ця може їздити доволі сорокатим конем і предовгими шляхами. **Д-р Михайло Волошин.**

Лист з Бразилії.

Перестoрога перед еміграцією до Півд. Америки.

Сан Павльо, 6. III. 1927.

Високоповажаний Пане Редактор!

В Бразилії я від 3-ох місяців і за той короткий час пізнав уже тутешні відносини досить добре. До писання цього письма спонукала мене умова, яку польський уряд через свого уповн. директора еміграційного уряду з Варшави заключив у минулім місяці з урядом стану С. Павльо щодо еміграції. На підставі тої умови польський уряд має вислати сюди кілька тисяч родин, які мають бути призначені спеціяльно до плянтації кави.

Знаючи напевно, що в першу чергу будуть їхати сюди ті, що найбільше бідують, а саме українці, хочу через Вас остерегти перед тим, що їх тут жде. Передовсім тутешнє підсоння не служить нашим людям. Усі майже приїзжі мусять своє відлежати. Я хорував також і тепер ще чую себе зле, але мушу терпіти тут, бо там у Польщі могло бути зі мною ще гірше. Щоб описати як слід біду наших людей тут, нема слів. По фазендах робітник є так використовуваний, що не дасться описати. Працює так тяжко, як ніколи у себе дома, і то лишень за харч, бо платні не бачить. Як коли впоминався за платню, то вибито його, а пожалітися нікому, бо позбавлений всякої опіки. Тут у С. Павльо є сотки таких людей, які працювали роками й ніколи гроша не бачили, а те, що їм треба було купувати, брали в склепі свого фазендара, який рахував собі в десятеро тільки, скільки його коштувало. Доведені до краю, очевидна річ, стараються втікти, полишаючи все, що з собою мають на фазенді. Щастям великим є, як вдасться втекти, бо як зловить поліція, то вибе і відставить на фазенду, де знова бють і там під сторожею муситься робити. Таких утікачів з фазенд цілими родинами можна майже щодня бачити перед двірцем в С. П. на вулиці, бо в середині не вільно бути; вони по кілька днів лежать і просять, щоб їм дати який гріш на закупно хліба і нагодування малих дітей. На подані тут факти можу достарчити Вам письменно докази. Дивуються тут навіть поляки, що той Гавронський обїздив деякі фазенди і з тими нещасними людьми сам балакав, а заключив усе таки таку умову. Зрештою про це докладніше зможе те довідатися від делегатів польської кольонії (самих тільки поляків), які їдуть на свій зїзд до Варшави, що відбудеться ц. р. в травні.

Доводилося мені нераз балакати з такими втікачами. Є це переважно українці зі Сх. Галичини, Буковини й Волині. Були між ними цілі родини від наймолодших до найстарших (50 літ і вище). Плакали й нарікали на тих агентів, що сидять по бюрах корабельних ліній ріжних товариств. Не один з них продав останній кусок землі і за ці гроші приїхав з родиною тільки на те, щоб тут умерти чи то з голоду, чи від укушення якої гадюки, що дуже часто по фазендах трапляється, чи від інших плазів яких тут богато, чи від самої малярії.

Володимир Мoклoвич.

Адреса: *Brasil, Valdemiro Moklowitsch Sao Paulo, Rua James Holland 16, Capitol.*

Стрийський процес.

Розправа проти 43 робітників.

Стрий, 1. квітня 1927.

Цілу нинішню розправу заняли промови сторін. Прокуратор Шехович говорив, що на державі тяжить обовязок боронити життя і майна своїх горожан. У цьому ніхто не сміє перепиняти. Обвинувачені виломилися з під основних приписів закону і тому слід їх покарати. Не домагається драконських кар, але обєктивного їх виміру для кождого відповідно до вини.

Обор. Вандель виказував невинність своїх клієнтів і просив справедливого присуду. Обор. д-р Гарасимів апелював до суддів не лише як речників права, але також як до горожан. Обор. д-р Гавсман змалював тло, на якім зродилась демонстрація. Обор. д-р Аксер доказував, що злочин із § 87 винайшов один віденський прокуратор, а тепер трибунал хоче ним покористуватися. Так само обор. д-р Гонігвіль як і обор. д-р Аксер ствердили, що не можуть позбутися враження, що обвинувачення виготовлено під фальшивою адресою. Тих 12 домовин, що їх дня 31. березня м. р. спущено у могилу, домагаються кари. Не обвинувачені тут винні. На цьому закінчено розправу. Трибунал пішов на нараду й оголосив, що присуд проголоситься нині в суботу в 12. год. в полудне.

Зі спорту.

Сп. т-во „Україна" улаштовує в неділю дня 3. квітня ц. р. в год. 10·30 передпол. весняний *біг навпростець.* Старт і мета на площі Сокола-Батька. Траса 3.500 м. Вписове 0·50 зол. Зголошуватися в харчівні Академічного Дому між год. 1—2 попол. у тов. Верхоли. В дні бігу приймається зголошення на пів години перед стартом.

Справа Тимч. Самовр. Виділу.

Варшава, 1. квітня 1927.

Посли Марек і Гавзнер (ППС) на авдієнції у мін. Складковського порушили між іншим справу плянованого урядом скасування Тимч. Самоврядного Виділу у Львові. Доказували, що скасування це недопустиме перед введенням воєвідського самоврядування в Галичині. Мін. Складковський заявив, що годиться з повищим поглядом і пояснив, що урядові в теперішню хвилю ходить про контролю над самоврядуванням.

Відгуки дня.

„Діла кримські".

Колись ото (не так давно) доводилося нам на сторінках „Вістей" констатувати, як у Криму „по мановенію кримської цесеу'систої руки", зникли раптом усі українці.

За старою земською статистикою, — правда, під псевдонімом „малорусов" — було їх там 100 чи 150 тис., а ЦСУ кримське бахнуло-трахнуло — і українців тих як корова язиком злизала.

Кримське ЦСУ „статиснуло", ми собі констатували — на тім справа й кінчилася. Ми заспокоїлися (своє, мовляв, діло зробили) і Крим заспокоївся (своє, мовляв, діло зробив) — і край.

На яку там уже націю кримське ЦСУ поперевертало своїх українців, невідомо, — та виявляється, що оті шеймині кримські українці всеж там у Криму соваються й пищать. Їхній писк докотився оце й до Харкова, до „Вістей".

1) Нема школи. Була в Севастополі українська школа, але з 1921 року її нема. Зачинилася.

2) В Раді нацменів нема представника української національности. Є представники вірмен, греків, болгарів, євреїв, естонців. А українців нема.

3) В березні 1926 року ініціятивна група українців домоглася (з великими труднощами) дозволу заснувати в Севастополі український клюб. Скликали загальні збори. Заснували клюб. Місцева влада не зачислила той клюб до політосвітніх установ, а наказала зареєструвати його в міліції; та його зареєстрували, як якесь „общество" і за цілий рік клюб не одержав жадної копійчини допомоги від політосвіти. Через брак коштів та помешкання клюб нидів і не провадив як слід роботи.

4) Якось воно так у Криму приходить (клімат такий, чи що?), що в українських селах учителі неукраїнські, а вчителі-українці по руських та болгарських селах.

5) Симферопільський український клюб, після цілого року його безрадісного життя, причислила політосвіта до своїх установ. Пообіцяла грошову допомогу по 50 карб. на місяць, але кошторису не затверджено й досі.

Отакі то справи з нашими земляками в Криму.

Під отаким прекрасним сонцем, на такім прекраснім кліматі, такім теплім, такім мягкім — отак холодно, отак „твердо" ставляться кримчани до наших земляків. І що воно й за знак такий?! Мнж північніший народ, — а дивіться, які ми: ми і нацради, і нацрайони, і нацокруги...

А що вже до шкіл та до клюбів — і ви говоріть.

Та приїдьте ви, кримчани, до нас на Україну, та ми вам моментально!

— Що вам треба? Сельраду свою?

— Будь ласка!

— Школи попрохаєте?

— Нате вам дві!

А ви... Ай-ай-ай-ай!

Не по ленінському живете!

* * *

Тов. Ю. Ларине! У вас такий прекрасний слух, у вас такий прекрасний зір! Ви найменше шарудіння на Україні чуєте, ви найтоншу рисочку на Україні бачите. Невжеж вашого зору й вашого слуху хапає тільки до Перекопу?! За Перекоп уже вони не сягають?

Придивіться і прислухайтеся. Придивіться за Перекоп, може ви своїми гострими органами чуття знайдете там тих 100 тисяч українців, що їх Кримське ЦСУ бюрократичним нафталіном присипало. Може ви їхній голос почуєте!

. . . .

* * *

А тепер іще дозвольте з цієї таки „кримської" причини сумно похитати головою, подивившись у дзеркало і на самих себе.

В кінці грудня 1926 року їхав до Харкова член Симферопільського українського клюбу, тов. Корсунський. Дало йому правління клюбу 100 карб. на книжки. Звернувся він до Головполітосвіти. Там його направили до якогось урядовця, той дав резолюцію до якоїсь книжкової крамниці. Там узяли 100 карб. завдатку ті список потрібних книжок і обіцяли вислати книжки накладною платою на всі 600 карб. Пообіцяли вислати „через три дні за списком".

Вислали їм ті книжки через два місяці. І щож вислали? „Нот" по 3—4 карб. за зошит. Розірвані томи Франкових творів (з пропусками). Дитячої літератури — гісень та агітаційної літератури часів горожанської війни. Наприкінці додали: Шість примірників „Історії України" (о, Господи!)... *німецькою мовою.*

Ні календаря, ні Кобзаря, ні словника, ані будьякого журнальчика.

Та й пишуть кримські земляки:

— „Попросіть за нас т. Озерського, щоб він навів слідство відносно глуму з нашого замовлення на книжки (відношення тоді писали від кримполітосвіти) та щоб вислали відповідну літературу (для „дорослого" клюбу, а не для „дитячого").

Юріє Івановичу! Просимо! Наведіть слідство. Бо таки глум! Їй Богу, глум!

(„Вісти").

Остап Вишня

Нова офензива кантонців.

Ультімат Англії?

Льондон, 1. квітня 1927.

„Таймс" повідомляють із Шангаю, що кантонські війська мають зачати з чотирьох боків наступ проти північних військ. Англійську адміралітію повідомлено, що китайські націоналісти почали знову острілювати англійський консулят у Нанкіні. Китайці острілювали англійські кораблі, що курсують між Ганковом і Шангаєм. Положення в кількох містах загострилось. Побоюються, що китайці заатакують чужинців. Консуляти чужих держав поробили приготування для виїзду чужинців.

Уряди заінтересованих держав нараджуються у справі дальшої спільної акції в Китаю. Положення в Китаю було головним предметом нарад англійського кабінету.

З Вашінгтону повідомляють, що през. КуліДж конферував із держ. секретарем мін-ва маринарки, а держ. секретар Келлог нараджувався з директором департаменту для справ Далекого Сходу. Наради ці торкались подій в Китаю. Мається видати зарядження для приготування військового поготівля, яке в конечній потребі почало би акцію для оборони життя і майна американських горожан у Китаю.

Льондон, 1. квітня 1927.

Є чутки, що англійський уряд задумує вислати в найближчих днях ультімат китайському урядові. Що послідує на випадок домагань уряду, ще не порішено. М. і. кажуть, що проєктується заняти кілька китайських пристаней та збльокувати пристані, заняті кантонцями.

Засідання соймових клюбів.

Варшава, 1. квітня 1927.

Нині при нагоді виплати посольських дієт відбулись у соймі пленарні засідання клюбів ЗЛН, Дубадеків і ХД. Головною темою тих клюбових засідань була справа зміни виборчої ординації. Пополудні відбулось засідання польсько-французької парляментарної групи у кабінеті марш. Ратая. Пос. Стронський і Недзялковський виголосили реферати політичного характеру в звязи з останнім побутом польських парляментаріїв у Франції.

Справа самоврядних законів.

У маршалка Ратая відбулась нарада в справі самоврядних законів при участи пос. Козловського (ЗЛН), Хаців́ського (ХД), Яворовського (ППС) і Путека (Визв.). Нарад не покінчено. Вони відбуватимуться далі. Коли погляди на цілість законів узгідниться, то вони ввійдуть під наради надзвичайної соймової сесії.

З нарад ХН.

На нарадах головної управи ХН. радили над політичними справами теперішньої хвилі, а передовсім над справою зміни виборчої ординації до сойму і сенату. Признали конечною основу зміни виборчої ординації і конституції. Уповажнено клюб ХН. поставити в соймі внесення в тім напрямку.

Голувко і комісія знавців.

Варшава, 1. квітня 1927.

Член комісії знавців для справ національних меншостей ред. Голувко, що перед кількома місяцями став управителем справ східного виділу в мін-ві закордонних справ, зрікся свого членства в комісії, подаючи за причину, що не може погодити своїх членських обовязків з обовязками у східному виділі.

Пашпортові оплати.

Варшава, 1. квітня 1927.

Нинішній „Дз. У." містить розпорядок у справі оплат за пашпорти. Розпорядок удержує дальше основну оплату 500 зол., пашпорт дозвіл на новий виїзд 500 зол., пільговий на більше виїздів 1.500 зол., пільговий спеціяльний для (торг. і пром.) 25 зол., пільговий спеціяльний 20 зол., пільговий більше виїздів 150 зол. і еміграційний 3 зол.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** У вчорашньому числі „Діла" сконфіскувала прокуратура ціле закінчення передової статті п. н. На шляху до стабілізації. Це вже 29-та з черги конфіската нашого щоденника у цьому році.

— **Свято Бетовена у Львові.** Святочний концерт в память 100-літніх роковин смерти Бетовена уладжує Муз. Тов. ім. Лисенка у Львові. Концерт відбудеться в першій половині квітня. Муз. Тов. упросило до співучасти в концерті крім наших відомих місцевих сил, як співачку О. Лисецьку, скрипака Е. Перфецького і пяніста Т. Шухевича, також пяністку п-у Левицьку, яку після її концертів у Відні і Празі, а також після кількаразових виступів у Стрию почуємо перший раз у Львові. Речинець і програму концерту подасться до відома в найближчих днях.

— **Камо грядеши!** Присилають нам такий документ: *Do Jaśnie Wielmożnego Pana . . . w . . . Czytelnia Proświty w Husakowie zamierza urządzić w dniu 20. marca 1927 w lokalu Czytelni w Husakowie święto Tarasa Szewczenki z bardzo obszernym patriotycznym programem. Wobec tego, że teraz jest wielki post i t. d., upraszam Jaśnie Wielmożnego Pana na odbycie tego święta Wydziałowi Czytelni Proświty w Husakowie nie zezwolić. ks. Stefan Kmicikiewicz, gr. kat. proboszcz w Husakowie.* — Річ природна, що на таке бажання о. пароха староство в Мостиськах дозволу на свято відмовило. Ось так виробляють собі деякі наші патріоти „непереможний" вплив на населення!

— **З документів часу.** *Starostwo w Zborowie. Zborów, d. 15. marca 1927. L. 5771. Do Wielebnego ks. Józefa Kuczkudy, gr.-kat. proboszcza w Bubszczanach. Orzeczeniem z d. 6. kwietnia 1926 L. 8947. Starostwo zasądziło Wielebnego księdza za przekroczenie § 78 ustawy cyw., popełnione przez to, że dnia 4. marca 1926 udzielił ślubu Annie Koleśnik bez żądania przedłożenia metryki chrztu na grzywnę w kwocie 50 zł., ewentualnie na karę 5-dniowego aresztu, orzeczeniem zaś z 23. listopada 1926 L. 40.514 za przekroczenie § rozp. z 20. kwietnia 1854 Dz. P. P. Nr. 96, popełnione przez wystawienie metryki Anny Koleśnik w języku ruskim na grzywnę w kwocie 25 zł., ewentualnie na karę aresztu 4-dniowego. Urząd Wojewódzki, załatwiając rekurs Wielebnego księdza, uchyla reskryptem z dnia 7. lutego 1927 L. A. D. 1824 zaczepione orzeczenie pierwsze z powodu braku istoty czynu, zarzuconego rekurentowi przekroczenia, ponieważ Anna Koleśnik zapisana w księgach metrykalnych gr.-kat. Urzędu parafialnego w Bubszczanach Tom IV. 56. i żądanie metryki przed zawarciem ślubu było niepotrzebne, drugie z powodu przedawnienia jego karygodności, gdyż przekroczenie popełniono dnia 16. kwietnia 1926, a dochodzenie karne wszczęto dopiero dnia 23. listopada 1926 r., a więc po upływie 3-miesięcznego terminu, przewidzianego w § 4-tym rozporządzenia min. z dnia 3. kwietnia 1884 Dz. p. p. Nr. 61. Od tej decyzji niema w myśl § 3. rozp. min. z dnia 31. stycznia 1860 Dz. p. p. Nr. 31. dalszego rekursu. — Za Starostę: Pawlikowski.*

— **Не їдьте до Уруґваю!** Еміграційний уряд у Варшаві перестерігає ремісників, робітників та інтеліґентів перед еміграцією до Уругваю. Відтепер Еміграційний Уряд стримається взагалі з видаванням пашпортів до Уругваю з виїмкою тим особам, що матимуть більшу готівку (поодинокі особи 150 дол., родини 300 дол., а крім того 100 дол. від особи на кошти їзди), або тим, що їдуть до своїх родин і предложать від них *„Affidavit"*.

— **На поліпшення харчів** у часі Великодних свят асиґнував львівський маґістрат такі підмоги: заведенню св. Лазаря 250 зол., закладові сиріт 500 зол., закладові при вул. Зборовських 500 зол. і закладові при вул. Біліньських 500 зол. Крім того відповідні підмоги дістануть ріжні істнуючі у Львові кухні для бідних. Крайня пора, щоб у Львові основано на решті й українську кухню для найбіднішого населення, яке навіть нині є в переважній части українське.

— **100 домів у Львові грозять завалениям.** Так ствердив будівельний департамент при воєвідстві, одначе міська рада нічого в тій справі не робить. Вона вдоволяється ухвалою збудувати тимчасові бараки для делььожованих з вул. Овочевої, де недавно завалилася камяниця.

— **Не вскакуйте до поїзду в русі!** До шпиталю у Львові привезено зі Станиславова учителя реальної школи Рацібо́рського, що впав жертвою нещасливого випадку. А саме згаданий учитель пробував на двірці у Станиславові вскочити до поїзду, що був уже в русі і зробив це так нещасливо, що впав під колеса, які відтяли йому праву ногу.

— **За братовбивство.** В Станиславові засуджено на 8 місяців арешту сел. Данила Гавриша з Микитинець, що в часі суперечки зі своїм братом Василем ударив його так сильно лопатою по голові, що він до кількох днів помер у станиславівськім шпиталі. Суперечка зайшла із-за того, що Данило Гавриш зачепив дишлем за віз свого брата. От які причини доводять по наших селах до убивств, а навіть до братовбивств!

— **Таємний випадок.** У 22. полку уланів у Бродах, найдено смертельно постріленого улана - осифа Сойку. До нині не вдалося устійнити, чи заходить тут випадок самовбийства, чи нещасливий припадок. Стан осифа Сойки дуже тяжкий.

— **Кат в Тернополі.** Недавно заможний господар з Гаїв коло Тернополя Чубатий одержав за проданий ґрунт 750 долярів і цеї самої ночі напало на його хату шістьох замаскованих і озброєних в карабіни бандитів. Стероризувавши присутніх стрілами і мало що не убивши Чубатого, зрабували йому 750 дол. та зникли серед нічної пітьми. Чубатий зараз досвіта дав знати до тернопільської поліції про напад і невдовзі при помочі поліцийного пса бандитів викрито в особах трьох братів Завидовичів з Тернополя і їх трьох спільників з Гаїв. Бандитів негайно арештовано і над ними відбудеться в Тернополі доразовий суд в понеділок 4. квітня ц. р. в год. 9. рано. Бандитів, котрі до вини призналися і звернули всі зрабовані гроші, буде обвинувачувати прокур. Музика, а боронити будуть з ряду адвокати: д-р Степан Баран, д-р Ляндесберґ, д-р Парнас і д-р Шмідт. В суботу або в неділю приїде до Тернополя кат з Варшави, щоби приготовити шибеницю і вишукати собі помічників до страчення бандитів на випадок, коли їх президент держави не помилує.

— **Арештування небезпечного бандита.** Від довгих місяців пострахом для теребовельського і тернопільського повіта був Ясько Чарнецький з Варваринецького Струсова пов. Теребовля. На своїй совісти має він мати десятки грабіжей і звичайних вломів, а навіть убивства. Кількакратно арештований, утікав з арештів і поліція його дуже боялася, бо Ясько не знав жартів і все озброєний готов був кожної хвилі привитати кулею того, хто станув би йому в дорозі. Остаточно його арештовано, а арештували форналі, а не поліція і відставили до тернопільської тюрми, де можливо жде його доразовий суд. Арештовано також його спільника Казимира Лейчака з Прошової, у котрого бандит Чарнецький часто переховувався і з котрим наспілку ходив на грабіжи. З увязненням Чарнецького стало трохи безпечніше, бо богато людей в Теребовельщині вже по заході сонця боялося виходити з хати, щоби не попасти в руки Чарнецького.

— **Іспит для майбутнього короля.** Група мадярських магнатів вибирається в Еспанію, де відвідає родину бувш. королевої Зити і переведе іспит її 14 літнього сина Оттона, „короля Мадярщини", як його називають. Оттон скінчив 6-ту гімназійну і відповідатиме мадярським сеніорам монархістам на ріжні питання.

— **Михайло Голинський** виступить в неділю 3. квітня ц. р. по полудні на сцені львівського міського театру в опері Монюшка „Галька". Буде співати партію Йонтка.

— **Установчі збори „Союзу українських власників реальностей"** у Львові відбудуться в неділю, дня 3. квітня 1927 р. в годині 11 рано в салі Української Бесіди при вул. Рутовського ч. 22 І пов. Звертаємо увагу всіх українських власників домів і парцель у Львові на ті збори та закликаємо їх, щоби взяли в них громадну участь. Повстання цеї нової установи зівночасно віл себе витаємо.

— **Звертаємо увагу** на оголошення фірми „Дель-Ка" уміщене в нинішнім числі. 1—1

Дописи.

Львівщина. *(Причинок до історії безправства у шкільній ділянці).* В селі Пікуловичах, львівського повіту, була школа з українською викладовою мовою від непамятного часу, бо громада має понад 200 українських родин гр.-кат. обряду. До війни працювало в школі вже 5 учительських сил. В році 1919 виділено з цеї школи дітей римо-католицького обряду (не поляків!) і основано для них окрему 1-кл. школу з польською мовою викладовою. В школі з українською викл. мовою, як 2-кл., залишено три учительські сили. Наслідком шкільного закону з року 1924 українські громадяни, що мали в українській школі свої діти, внесли до кураторії 92 декларації за українською викладовою мовою. Та це на ніщо не здалося, бо пок. куратор Собіньський видав у р. 1925 оречення, яким змінено українську викладову мову на утраквістичну. Українські громадяни, на жаль, більше не ремонстрували проти цього оречення і таким чином у школі, котра має понад 100 українських дітей, обовязаних до вчащання, а не має ні одного латинника ні жида, створено виклад утраквістичний. Та на тім не кінець. По селі розійшлась чутка, що з кураторії наспіло нове оречення, яке змінює утраквістичний виклад на польський. Мотивом цього має бути нібито обставина, що, мовляв, у громаді нема 25% українського населення... Чисте божевілля! Проти цього очевидного безправства нема нині кому відкликатись до міністерства, бо громадяни, заняті гризнею в справі будови ерекціональних будинків, недоцінюють, на жаль, ваги викладової мови в своїй школі, а зі Львова також не мають ніякої помочі чи поради. Сумні відносини!

Біржа.

Гроші.

Американський доляр 8·92—8·92 і пів, канадійський доляр 8·88—8·88·50. Банк Польський платив за доляра у готівці 8·91, швайцарські франки 171·75, голяндські гульдени 357·15, німецькі марки 211·22.

Збіжже.

Пшениця двірська 52·50—53·50, пшениця селянська 49·50—50·00, жито гал. 38·50—39·00, ячмінь броварний 41·00—42·00, ячмінь на мливо 32·50—33·50, ячмінь пастівний 30—31·00, овес 32·50—33·50, кукурудза румунська 26·00—27·00, бараболя пром. 8·25—8·75.

З театру.

Гостина „Нового Наддніпрянського Театру" в Яворові.

Обмаль духових вражінь і нудьгу нашого провінціонального життя усунула хоч на короткий час гостина „Нового Наддніпрянського Театру", який зрештою й так записався в нашій памяти дуже добре з часу попередніх своїх виступів як Театр п. Міткевичевої. Управа театру, беручи під увагу запотребування провінціональвого середовища, дала нам нагоду ще раз побачити високий мистецький рівень цього симпатичного театру і переконатися про культурну працю, яку сповняють ніколи незмучені артисти.

Виставами: „Блакитний лис" Герцега, „Чесна Сузанна" Жільберта, „Шалапут" Ґлінського й „Барон Кіммель" Колля цей симпатичний склад артистів доказав, що є в нас іще театри, які можуть називатися дійсно мистецьким осередком. Вистави могли задоволити смак найвибагливіших навіть театроманів. Арт. провід, що спочиває в руках п. Бенцаля, відбивається дійсно в поступі і праці театру на кожному кроці.

Креації п. Кривіцької сяяли повним блеском її великого таланту. Ця правдива артистка дала нам хвилі справді чудових ілюзій. Полет і натуральність креацій п. Бенцаля ані на хвилю не вказували на те, що ми на провінціональній сцені. З кожного жесту і з кожної сцени визирало щире замилування його до штуки. П. Я. Пухальський все незвичайно щирий і сердечний у свойому комізмі. П-ні Бенцалева гарним голосом і безпретенсіональною грою й танцями гідно йшла в парі з вище згаданими. Опанування сценічної штуки й гарне виконання ріжного роду креацій доказує про небуденність артизму п. Карабіневич. Солідна праця над собою й інтеліґентність гри ціхує п. Степового. П. Боровик прегарною мімікою і тонкими креаціями доказує, що в ньому криється небуденний актор. П. Лотоцький в міру величини своїх роль старався дорівняти грою головним постатям. — Решта членів театру в особах п. Вітошинської, Яковлева, Долинської, Никитина й ін. достроювалася вповні до гарної цілости.

Годі при цій нагоді не згадати про декорації (власність театру), яких не постидалисяб декотрі міські театри: вони роботи п. Боровика, який є теж добрим малярем. Підчас чотирьох вистав не видно було ніколи вдруге того самого ліса, парку чи сальону, що таке характеристичне в наших театрах. Велика в цьому заслуга п. Степового, як пом. режісера.

Виступи симпатичних гостей лишили по собі в нашому, спрагненому театральних вражінь місті щирий жаль і низку дійсно милих вражінь. Театр виїхав тепер у Любельщину. Їдьтеж щасливо, та не забавляйтесь, а вертайтесь! *Д-р В. Савич*

Літературний куток.

— У Німеччині ввели вже закон про поборювання бульварної літератури, який дає нагоду до зловживань адміністраційної влади, незорієнтованої в літературі. Визначний юрист, суддя К. М. Гольтен у Берліні видав брошуру „Неморальне мистецтво?", де виступає гостро проти згаданого закону, доказуючи некомпетенцію бюрократії в справах літератури і цілу низку непослідовностей у законі.

— Московське видавництво „Огонек" видало невідомі оповідання Чернишевського, недавно відкриті в архиві славного „Третяго Отделенія". Оповідання писані у Петропавловській твердині, з доби панщини.

— Знавець Шекспіра Робертсон доказує у новій праці „Проблема сонетів Шекспіра", що тільки частина є його авторства.

— Хемік д-р Курт Бауер доказує, що Шілер міг умерти від затроєння обивками своєї кімнати, де були отруйні субстанції.

— „Національний Театр" у Празі приготовляє нову пєсу братів Чапек п. з. „Творець Адам".

— На зразок „Генріяди" Вольтера московський поет Сонніков написав „Леніяду". Цікаво, як виглядає панеґірик революціонерові на зразок „цареславної" поеми.

— Кіплінг пише фільму на підставі одного свого оповідання, щоби збогатити кінову англійську продукцію.

— Польський поет Тувім приготовляє модернізований переклад „Слова о полку Ігоря", з якого помістив уже два фраґменти в журналі „Скамандер".

— Т. Ман видав нове довше оповідання „*Unordnung und frühes Leid*". Ман описує пробудження дівчини в діточім віці і перехід з дитячого у молодечий.

— Московський режісер Майерхольд інсценізує тепер повість Белого „Москва" і переробляє Ґрібоєдова „Горе от ума".

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

ОПОВІСТКИ.

Незалежний Людовий Театр, вул. Шашкевича ч. 5 Неділя, дня 3. квітня 1927 о 3·30 попол. по знижених цінах Шумі Маріца (За друзі своя), драма в 5-ох діях на тлі геройської боротьби Болгарів з Турками: — о год. 7·30 вечером Хмара народня драма в 4 діях зі співами й танцями Н. Суходольського. — Білети продає Союзний Базар (вул. Руська ч. 20) а в неділю від 10—12 передполуднем і від 2-ої попол. каса театру. 1—1

Відчит д-ра Василя Щурата: „Ювилей української Народньої пісні" відбудеться в неділю, дня 3. квітня о год. 5 веч. в салі „Української Бесіди" у Львові, вул. Рутовського ч. 22. — Вступ за добровільними датками. 1848 (1—1)

Турист.-край. Тов. „Плай", улаштовує в неділю 3. квітня ц. р. в салі „Бесіди" відчит п. Миколи Голубця п. з. „Підземний Львів" в яким прелеґент поведе слухачів незнаними дотепер слідами 23 неістнуючих вже церков старого Львова. — Початок о год. 5 пополудни. 1—1

Бережанщина, позір! Заходом Філії „Просвіти" в Бережанах в порозумінні з Філією Т-ва „Сільський Господар" в Бережанах відбудеться дня 7. квітня 1927 в год. 12-ій в полудне в салі „Надії" в Бережанах Повітове Господарське Віче з рефератами відпоручників Краєвого Товариства „Сільський Господар" у Львові. Проситься виділи читалень, ради „Лугів", управи кооператив, духовенство й учительство цілого бережанського повіту подбати про громадну участь у тому першому повоєнному господарському вічу. — *Виділ Філії „Просвіти" в Бережанах.*

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИЙ** Ігнатович Львів. 956104-?

УНЕВАЖНЮЮ отсим вкрадене 1920 р. свідоцтво зрілости ч. 40/1920 держ. української гімназії в Станиславові на моє імя. Іван Полотнюк, учитель в Дрогобичі. 1857 1—1

ВКАЖУ безінтересовно дуже добре місце лікареви українцеви кавалерови. — Никола Мацуський, Хирів. 1850

8 ЗОЛ. коштує годинник анкер швайцарський у Мандля, вул. Коперника 14. 1773 2—?

ПРИГОДИ КАЧУРИКА, прегарне оповідання для дітей з образками, кольорова вінетка, великий друк, ціна 80 сот. Адреса замовлень: М. Матвійчук, Львів, Пілсудського (Панська) 17. В друку: Золота рибка. 1838 2—5

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Ширіть наш часопис!

Надзвичайні Загальні Збори

„Союза Українок" у Львові
(ЗЇЗД ДЕЛЕҐАТОК)

відбудуться в днях 9-го і 10-го квітня ц. р. при вул. Рутовського ч. 22. з слідуючим порядком нарад:

Субота, 9. квітня, год. 2. пополудні:
1. Відкриття і відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів.
2. Реферат організаційний і звіт делеґаток
3. Реферат про діточі садки.
4. Реферат феміністичний.

Неділя, 10. квітня, год. 9. рано.
5. Будова сільсько-господарської школи в Угерцях Винявських.
6. Справа кооперації.
7. Внески і запити.

За Головний Виділ Союза Українок:
О. Шепарович, голова. М. Мрицівна, секр.

Подяка.

Невмолима смерть забрала мені мого Найдорошого Вуйка і Опікуна, **Антона Боцюркова** емир. радника і начальника суду в Тлустім пов. Заліщики. Хотяй прибита тяжким горем — почуваюся до великого обовязку, зложити отсею дорогою щиру подяку всім тим Добродіям, які в часі недуги дорогого Покійного несли Йому і мені велику поміч, розраду і потіху — як і тим всім, які заходами своїми і участю в похоронах звеличали Його память. І так в першу чергу моя щира подяка хай будеВП. суддям: п. М. Хомиповї радникові суду в Тлустім і п. М. Панасові судді з Чорткова, які з дійсною самопожертвою від першого до останнього дня недуги Покійного несли Йому неоцінену поміч і пораду, як лікарі духа і тіла і вірні товариші в горю; дальше Впр. О. совітникові Т. Курпякові пароховї в Тлустім за відвідуванняПокійного в Його горю. Впр. о. В. Гирі з Головчинець за уділення Найсвятійших Тайн і Єлеопомазаня. За ласкаву участь в похоронах щиро дякую Впр. Отцям: о. деканові Свістелеві з Ниркова, о. Савріеві з Торського, о. Курпякові з Тлустого, о. Лозинському з Лисовець, о. Лозовому з Ворвулинець, о. Наконечному з Цаповець, о. Горецькому з Устечка, о. Дрогомирецькому з Мухавки, о. Матковському з Свидови, о. Гирі з Головчинець, о. канонікові обр. лат. Колихановському з Тлустого, о. катехиті обр. лат. Врувлеві з Тлустого — а то за відправлення похоронного обряду і за відпровадження тлінних останків до родинного гробівця. Членам церковного хору з Головчинець і Тлустого за звеличення сумної хвилі похоронів піснею, дальше лікарям а то: ВП. д-р Гурянському з Ярослава, д-р Альбінові з Тлустого і д-р Прушинському з Ягольниці і д-р Долинському з Заліщик за совісне лічення Покійника — дальше ВП. п. д-р Горбачевському з Чорткова, ВП. д-р Бараникові з Заліщик, ВП. д-р радникові Тадеушові Стецьковому і о. Лозинському з Лисовець за їх щиро-сердечні промови підчас похоронів, дальше Братству церковному з Тлустого а в першій мірі Старшому Братові Михайлові Щуті за сповнення обовязку в останній хвилі життя Покійного. — ВП. П. Дідичові і Маршалкові Маковецкому, ВП. п. Скульській, п. Панасовій, п. Хмілевським, п. Бадлюкам і п. Дидушинській за участь в похоронах — вкінці всій присутній на похороні околичній інтелігенції та численно зібраному місцевому і дооколичному селянству.

Тлусте, 27. березня 1927 1849
1—1 **Софія Ляховичівна.**

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає **Василь Мудрий.** Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.